

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1934 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion angående höjning av stämpelavgiften på fondpapper.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 417, har herr *Karlsson* i Grängesberg m. fl. hemställt, »att riksdagen måtte hos regeringen begära utredning och framläggande av förslag om en höjning av stämpelavgiften på fondpapper».

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Vid överlåtelse av fondpapper genom köp eller byte skall enligt förordningen den 6 november 1908 (nr 129) — fondstämpelförordningen — erläggas en särskild stämpelavgift. Då sådan överlåtelse sker, skall avräkningsnota upprättas, varå stämpeln anbringas. Skyldighet att upprätta avräkningsnota åligger i regel säljaren.

Enligt 3 § punkt 1) i nämnda förordning (sådant detta författningsrum lyder enligt förordningen den 14 juni 1929, nr 142) utgör stämpeln vid köp av aktier, lotter, andelsbevis och delaktighetsbevis 3 promille samt vid köp av obligationer 1 promille av nämnda fondpappers värde. Därest den ena kontrahenten är fondhandlare och avtalet avslutas icke för dennes räkning utan i kommission, skall emellertid stämpeln i det förra fallet utgå med endast 1 $\frac{1}{2}$ promille och i det senare fallet med $\frac{1}{2}$ promille av värdet. Vid byte av aktier, lotter, andelsbevis och delaktighetsbevis samt av obligationer utgår stämpeln med samma belopp som vid köp av dylika fondpapper, där ena kontrahenten är fondhandlare och avtalet avslutas i kommission.

Sedan ifrågavarande stämpelavgifter infördes, hava vid olika tillfällen ändringar vidtagits i skattesatsernas storlek. Då riksdagen år 1908 i huvudsak antog Kungl. Maj:ts förslag om införande av en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, bestämdes skatten — med sänkning av de i propositionen föreslagna skattesatserna — till 1 promille vid köp av aktier och banklotter samt $\frac{1}{2}$ promille vid köp av obligationer. Vid byte skulle stämpelskatten utgå med hälften av nämnda

skattesatser. År 1913 beslöt riksdagen höja den vid köp av aktier och banklotter utgående stämpelavgiften till 1½ promille. Beträffande köp av obligationer förblevo skattesatserna oförändrade. För byte reglerades skattesatserna så, att de fortfarande kommo att utgöra hälften av de för köp gällande. Sistnämnda år utvidgades begreppet fondpapper att omfatta jämväl lotter i kommanditbolag samt andels- och delaktighetsbevis i vissa penninginrättningar, vilka samtliga värdepapper i avseende å stämpelbeloppen likställdes med aktier och banklotter. Vid 1917 års riksdag beslöts en fördubbling av de vid köp och byte av aktier och därmed jämställda fondpapper då gällande skattesatserna, dock endast provisoriskt för ett års tid. År 1918 beslöt riksdagen, likaledes provisoriskt, en fördubbling av de efter 1917 års nyssnämnda beslut gällande fondstämpelavgifterna. Skattesatserna bestämdes sålunda till 6 promille vid köp av aktier och därmed jämställda fondpapper samt 1 promille vid köp av obligationer. Vid byte utgjorde skattesatserna alltså hälften av de för köp gällande. Enligt beslut av 1919—1928 års riksdagar bibehöllos de provisoriskt förhöjda skattesatserna i stort sett oförändrade.

Vid 1929 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t i proposition nr 85, att fondstämpelavgifterna beträffande aktier och därmed jämställda fondpapper skulle från och med den 1 juli 1929 nedsättas till de belopp, som numera gälla. Därjämte innehöll nämnda förslag även, att tiden för stämpelavgifternas utgående icke begränsades. I förenämnda proposition anförde dåvarande chefen för finansdepartementet till stöd för den föreslagna sänkningen av fondstämpeln, bland annat, att den höga stämpelavgift, som tidigare utgått vid köp och byte av aktier och därmed i förevarande avseende likställda fondpapper, tillkommit under kristiden med dess särskilda förhållanden. Ett av syftena med den företagna höjningen av skattesatserna hade varit att i större utsträckning än tidigare varit fallet i statsfinansiellt hänseende utnyttja denna skatteälla. Ur berörda synpunkt ansåg departementschefen dåmera avgörande betänkligheter knappast kunna resas mot en nedsättning av fondstämpeln. Ett annat skäl, varmed på sin tid höjningen motiverats, hade varit, att densamma antoges skola komma att motverka en osund, våldsamt uppdriven spekulation. Ej heller detta skäl ägde längre giltighet, sedan en återgång skett från kristidens exceptionella förhållanden. Då de synpunkter, som åberopats för den höga fondstämpeln, ej längre syntes med fog kunna göras gällande, hade departementschefen ansett tidpunkten lämplig att föreslå en sänkning av stämpeln till ett med hänsyn till det då rådande läget rimligt belopp. En sådan sänkning skulle säkerligen även visa sig bliva till icke ringa gagn för näringslivet. Till de i nämnda proposition anförda synpunkterna anslöt sig bevillningsutskottet (betänkande nr 27), på vars hemställan riksdagen biföll propositionen.

På sätt av den ovan lämnade redogörelsen framgår, biföll 1929 års riksdag det då framlagda förslaget om sänkning av de under kristiden höjda stämpelavgifterna vid köp och byte av aktier och därmed jämställda fondpapper. Då de skäl, som föranledde nämnda sänkning, alltså torde äga giltighet, och då i motionen icke påvisats några förhållanden, som kunna motivera en höjning av ifrågavarande stämpelavgifter, har utskottet icke ansett sig kunna biträda motionärernas hemställan.

Skulle emellertid statsfinansiella skäl påkalla, att ifrågavarande skattekölla bör utnyttjas i större utsträckning än som för närvarande sker, anser utskottet det i första hand böra ankomma på Kungl. Maj:t att taga frågan härom under överbägende.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen II:417 av herr Karlsson i Grängesberg m. fl., angående höjning av stämpelavgiften på fondpapper, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 30 april 1934.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: se under betänkandet nr 34.
